

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความเชื่อเรื่องบุญบาปในพระพุทธศาสนา ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ผู้ต้องขังเด็ดขาด ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 546 คน แยกเป็นผู้ต้องขังชาย 460 คน ผู้ต้องขังหญิง 86 คน (จากยอดผู้ต้องขังในวันเก็บข้อมูล วันที่ 1 ก.พ. 49)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เก็บจากประชากรทั้งหมด แล้วทำการคัดเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ได้กลุ่มตัวอย่าง 450 คน คิดเป็นร้อยละ 82.42 ของประชากร แยกเป็นผู้ต้องขังชาย 364 คน คิดเป็นร้อยละ 80.89 เป็นผู้ต้องขังหญิง 86 คน คิดเป็นร้อยละ 19.11

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามความเชื่อบุญบาปตามแนวทางพระพุทธศาสนา เป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ เชื่อ กับ ไม่เชื่อ

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร ตำรา หนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ

พระพุทธศาสนา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในพุทธศาสนา

2. สร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขัง

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อบุญบาป โดยนำเอา

หลักธรรมเกี่ยวกับวิธีทำบุญ คือบุญกิริยาวัตถุ 3 ได้แก่ ทาน ศีล ภาวนา และเกี่ยวกับการทำบาป คือทุจจริต 3 ได้แก่ กายทุจจริต วาจาทุจจริต และมโนทุจจริต ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมกับการนำไปสอบถามผู้ต้องขัง

4. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5. ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

5.1 พระครูปริยัติวิโรจกิจ อาจารย์สอนมหาวิทาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทาลัย และมหาวิทาลัยมหามกุฏราชวิทาลัย วิทาลัยเขตร้อยเอ็ด วุฒิศึกษา ศศ.ม. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย) และปริญญาเอก Ph.D. (A.I. & A.S.) เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบโครงสร้างเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบสอบถาม และพิจารณาการใช้ภาษา

5.2 นายชัยพจน์ คชโคตร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดมหาสารคาม วุฒิศึกษา กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบโครงสร้างเนื้อหาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบสอบถาม

5.3 นายวิฑูรย์ ลิทธิพันธ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ประสบการณ์ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมวิชาชีพ และเคยปฏิบัติหน้าที่ในกรมราชทัณฑ์ วุฒิศึกษา ก.บ. (ครุศาสตรบัณฑิต เอกนันทนาการและพลศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบโครงสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับงานเรือนจำ และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาตรวจสอบด้านภาษา และด้อยค่าเพื่อให้เหมาะสมในการนำไปนำไปใช้กับผู้ต้องขัง และให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด แล้ววิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9018 และหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยวิธีการหาความเที่ยงของเนื้อหาจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก

8. เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ออกหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปกรมราชทัณฑ์ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และเรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตทำการวิจัยในเรือนจำ
2. ผู้วิจัย เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยขออนุญาตเข้าเรือนจำ ประสานกับฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ เพื่อชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถาม
4. แจกแบบสอบถามกับผู้ต้องขัง
5. เก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปและเขียนรายงาน

4. การจัดการทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์
3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ผล โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
4. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ อายุ ประเภทความผิด ชั้น และระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage)
5. วิเคราะห์แบบสอบถามความเชื่อบุญบาป ที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก ซึ่งตัวแปรตาม โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ทำการวิเคราะห์ในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้
 - 5.1 นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา
 - 5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 5.2 ความเชื่อเรื่องบุญและบาป โดยรวม
 - 5.3 ความเชื่อเรื่องบุญ โดยรวม
 - 5.3.1 ความเชื่อเรื่องบุญ ด้านทาน
 - 5.3.2 ความเชื่อเรื่องบุญ ด้านศีล
 - 5.3.3 ความเชื่อเรื่องบุญ ด้านภาวนา

5.4 ความเชื่อเรื่องบาป โดยรวม

5.4.1 ความเชื่อเรื่องบาป ด้านกายทุจริต

5.4.2 ความเชื่อเรื่องบาป ด้านมโนทุจริต

5.4.3 ความเชื่อเรื่องบาป ด้านวจีทุจริต

5.5 ความเชื่อเรื่องบุญและบาป จำแนกตามเพศ

5.6 ความเชื่อเรื่องบุญและบาป จำแนกตามอายุ

5.7 ความเชื่อเรื่องบุญและบาป จำแนกตามประเภทความคิด

5.8 ความเชื่อเรื่องบุญและบาป จำแนกตามชั้น

5.9 ความเชื่อเรื่องบุญและบาป จำแนกตามระดับการศึกษา

6. ใช้วิธีทดสอบแบบ ไคสแควร์ (Chi-square) เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม ดังนี้

6.1 เพศ กับความเชื่อเรื่องบุญและบาป

6.2 เพศ กับความเชื่อเรื่องบุญ

6.3 เพศ กับความเชื่อเรื่องบาป

6.4 อายุ กับความเชื่อเรื่องบุญและบาป

6.5 อายุ กับความเชื่อเรื่องบุญ

6.6 อายุ กับเชื่อเรื่องบาป

6.7 ประเภทความคิด กับความเชื่อเรื่องบุญและบาป

6.8 ประเภทความคิด กับความเชื่อเรื่องบุญ

6.9 ประเภทความคิด กับความเชื่อเรื่องบาป

6.10 ชั้น กับความเชื่อเรื่องบุญและบาป

6.11 ชั้น กับความเชื่อเรื่องบุญ

6.12 ชั้น กับความเชื่อเรื่องบาป

6.13 ระดับการศึกษา กับความเชื่อเรื่องบุญและบาป

6.14 ระดับการศึกษาความเชื่อเรื่องบุญ

6.15 ระดับการศึกษา กับความเชื่อเรื่องบาป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

5.1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทความผิด ชั้นการศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ และแบบสอบถามตอนที่ 2 ความเชื่อบุญบาปตามแนวทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

5.2 เปรียบเทียบ หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทความผิด ชั้น การศึกษา กับตัวแปรตาม ได้แก่ความเชื่อบุญบาป โดยใช้ค่า ไคสแควร์ (Chi-square) ซึ่งกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY